EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJA (ES) 2020/1884

2020 m. gegužės 14 d.

su pastabomis, sudarančiomis neatskiriamą sprendimo dėl Europos Sąjungos 2018 m. finansinių metų bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, VIII skirsnis — Europos ombudsmenas, dalį

EUROPOS PARLAMENTAS,

— atsižvelgdamas į savo sprendimą dėl Europos Sąjungos 2018 m. finansinių metų bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, VIII skirsnis – Europos ombudsmenas,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 100 straipsnį ir V priedą,

— atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9-0028/2020),

A. kadangi, vykdant biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą, biudžeto įvykdymą tvirtinanti institucija norėtų pabrėžti, kad ypač svarbu toliau stiprinti Sąjungos institucijų demokratinį teisėtumą didinant skaidrumą ir atskaitomybę bei įgyvendinti rezultatais grindžiamo biudžeto sudarymo koncepciją ir užtikrinti gerą žmogiškųjų išteklių valdymą;

1. pažymi, kad savo ataskaitoje dėl Europos ombudsmeno (toliau – Ombudsmenas) metinių ataskaitų už 2018 finansinius metus Audito Rūmai jokių didelių trūkumų tikrintose srityse, susijusiose su Ombudsmeno žmogiškaisiais ištekliais ir pirkimais, nenustatė;

2. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą, kad visi 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų mokėjimai, susiję su Ombudsmeno administracinėmis išlaidomis, atlikti be esminių klaidų, o patikrintos priežiūros ir kontrolės sistemos buvo veiksmingos;

3. apskritai apgailestauja, kad Audito Rūmų metinės ataskaitos 10 skyriaus „Administravimas“ apimtis ir išvados yra gana ribotos, nepaisant to, kad daugiametės finansinės programos 5 išlaidų kategorija „Administravimas“ yra laikoma mažos rizikos;

4. pažymi, kad Audito Rūmai iš visų Sąjungos institucijų ir įstaigų operacijų, atliktų pagal daugiametės finansinės programos 5 išlaidų kategoriją „Administravimas“, atrinko 45 operacijų imtį; pažymi, jog ši imtis buvo sudaryta taip, kad būtų atskleistas 5 išlaidų kategorijos, kuri sudaro 6,3 proc. Sąjungos biudžeto, išlaidų pobūdis; pažymi, jog iš Audito Rūmų darbo matyti, kad administracinių išlaidų rizika žema; vis dėlto mano, kad keleto atrinktų operacijų, susijusių su kitomis institucijomis, skaičius yra nepakankamas, ir prašo Audito Rūmų bent 10 proc. padidinti tikrintinų operacijų skaičių;

5. teigiamai vertina tai, kad Ombudsmenas seka geru pavyzdžiu metinės veiklos ataskaitos pateikimo terminą nustatyti metų, kurie eina po finansinių metų, kovo 31 d.; todėl teigiamai vertina tai, kad Ombudsmenas savo metinę veiklos ataskaitą patvirtino iki kovo 28 d. ir taip suteikė biudžeto įvykdymą patvirtinančiai institucijai daugiau laiko, kad ji galėtų kruopščiai išanalizuoti ataskaitą ir geriau atlikti biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą;

6. pabrėžia, kad Ombudsmeno biudžetas yra grynai administracinis ir, jį sumažinus 67 896 EUR (0,62 proc.), 2018 m. sudarė 10 837 545 EUR (palyginti su 10 905 441 EUR 2017 m.); teigiamai vertina apskritai apdairų ir patikimą Ombudsmeno finansų valdymą 2018 m. biudžetiniu laikotarpiu; pažymi, kad iš visų asignavimų įsipareigojimams skirta 95,33 proc. (palyginti su 93,91 proc. 2017 m.) ir įvykdyta 91,33 proc. mokėjimų (palyginti su 86,20 proc. 2017 m.);

7. atkreipia dėmesį į patobulinimus, susijusius su asignavimais, perkeltais iš 2018 m. į 2019 m.: jie sudarė 433 865,17 EUR (4 proc. 2018 m. biudžeto), palyginti su 841 340,68 EUR (7,71 proc. 2017 m. biudžeto), kurie buvo perkelti iš 2017 m. į 2018 m.;

8. vis dėlto atkreipia dėmesį į nepanaudotus kelių biudžeto eilučių asignavimus, pvz., išorės posėdžiams (biudžeto eilutė B3-030; jiems nepanaudota 13 514,61 iš 45 000 EUR), publikacijoms (biudžeto eilutė B3-210; joms nepanaudota 47 530,48 iš 161 100 EUR) ir t. t.; primena, kad reikia imtis priemonių siekiant kuo labiau sumažinti per dideles biudžeto sąmatas;

9. atkreipia dėmesį į tai, kad Ombudsmeno ištekliai, būtini nuolat didėjančiam darbo krūviui įveikti, yra riboti; pritaria Ombudsmeno prašymui dėl etatų plano suderinimo su faktiniais poreikiais ir darbo krūviu, apibrėžiant nuolatinio pobūdžio pareigas, kurias turėtų atlikti nuolatiniai darbuotojai; pažymi, kad 2018 m. etatų plane buvo 82 pareigybės (palyginti su 77-iomis 2013 m.); prašo Ombudsmeno pateikti ataskaitą apie tai, kiek potencialus veiksmingumas padidėjo vien dėl reorganizacijos ir darbo perskirstymo;

10. ragina Ombudsmeno tarnybą bendradarbiauti su kitomis Sąjungos institucijomis siekiant apriboti išlaidas; dėl vertimo raštu pažymi, kad Ombudsmenas neturi vertėjų raštu, todėl pasikliauja Parlamentu ir Europos Sąjungos įstaigų vertimo centru; vis dėlto atkreipia dėmesį į tai, kad 2018 m. padidėjo vertimo raštu išlaidos, nes Ombudsmenas vertimui raštu išleido 343 771 EUR (palyginti su 262 631 EUR 2017 m.);

11. palankiai vertina pavyzdinę lyčių pusiausvyrą vadovaujamose pareigos, vadovai yra 4 moterys ir 4 vyrai; vis dėlto pažymi, kad iš viso 65 proc. darbuotojų yra moterys, o tik 35 proc. – vyrai; ragina Ombudsmeno tarnyboje sukurti labiau lyčių lygybę užtikrinančią darbo aplinką;

12. kalbant apie geografinę pusiausvyrą tarp užimančiųjų vadovaujamas pareigas, pažymi, kad 2018 m. Ombudsmeno tarnyboje dirbo šešių skirtingų valstybių (Vokietijos, Graikijos, Airijos, Italijos, Lenkijos ir Švedijos) atstovai, nors 2013 m. čia buvo atstovaujama aštuonioms valstybėms (Austrijai, Vokietijai, Danijai, Graikijai, Airijai, Lenkijai, Portugalijai ir Didžiajai Britanijai); atkreipia dėmesį į tai, kad 2013–2018 m. bendras vadovų skaičius buvo sumažintas nuo vienuolikos iki aštuonių; ragina Ombudsmeną toliau stengtis užtikrinti geografinę pusiausvyrą, tačiau, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad Ombudsmeno tarnyba yra nedidelė ir vykdo konkrečią savo srities veiklą;

13. palankiai vertina Ombudsmeno dedamas pastangas dėl naujosios lyčių politikos, tačiau apgailestauja dėl vidutinio mokymo dienų skaičiaus pagal lytį skirtumo: 6,80 vyrų atveju, palyginti su 5,90 moterų atveju;

14. pažymi, kad šiuo metu tęsiamas 2017 m. žmogiškųjų išteklių politikos programos įgyvendinimas: patvirtintos naujos laikinųjų darbuotojų įdarbinimo taisyklės, priimtas sprendimas dėl darbo ne visą darbo laiką ir parengta viršvalandžių, kovos su diskriminacija ir vienodo požiūrio politika; atkreipia dėmesį į papildomas iniciatyvas, kuriomis siekiama gerinti įdarbinimo procedūras, ir tokią veiklą, kaip darbuotojų mokomieji vizitai ir darbuotojų mainų programos;

15. ragina Ombudsmeną toliau rengti ilgalaikę žmogiškųjų išteklių politikos sistemą, apimančią darbuotojų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, orientavimo visą gyvenimą ir karjeros raidą, lyčių pusiausvyrą, nuotolinį darbą, nediskriminavimą, geografinę pusiausvyrą ir personalo įdarbinimą, taip pat neįgaliųjų integracijos tarp personalo klausimus;

16. su susidomėjimu atkreipia dėmesį į tai, jog, atsižvelgdamas į savo vidaus veiklą, Ombudsmenas kreipėsi į Europos neįgaliųjų forumą su prašymu jo kanalais išplatinti informaciją apie galimybes stažuotis Ombudsmeno tarnyboje, kad neįgalieji būtų paskatinti teikti paraiškas; pažymi, kad paraiškos forma buvo peržiūrėta siekiant įtraukti klausimą apie priimtinas sąlygas, būtinas atrankos procedūrų metu;

17. atsižvelgdamas į Ombudsmeno vidaus kontrolės standartus, teigiamai vertina tai, kad imtasi veiksmų siekiant įgyvendinti sprendimą dėl priekabiavimo prevencijos, įskaitant etikos pareigūnų paskyrimą (po vieną Briuselyje ir Strasbūre) bei taikinimo komiteto narius; pažymi tai, kad 2018 m. rugsėjo mėn. visi darbuotojai dalyvavo privalomuose mokymuose etiško elgesio klausimu (įskaitant priekabiavimo prevenciją), o 2018 m. lapkričio mėn. buvo surengta speciali sesija skyrių vadovams;

18. palankiai vertina tai, kad įgyvendinamos 2017 m. priimtas Ombudsmeno darbuotojų etikos ir gero elgesio vadovas, pagal kurį reikalaujama, kad nauji darbuotojai užpildytų interesų deklaracijos formą, o iš tarnybos išeinantys darbuotojai informuojami apie jų pareigas;

19. apgailestauja, kad Ombudsmeno tolesni veiksmai, kurių buvo imtasi dėl 2017 m. rezoliucijos dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros, apėmė tik pritarimą Parlamento pastaboms dėl daugumos minėtų klausimų, nepateikiant jokios išsamesnės informacijos; pabrėžia, kad tolesnių veiksmų ataskaita nepaprastai svarbi Parlamento Biudžeto kontrolės komitetui, ir ragina Ombudsmeną į savo kitą tolesnių veiksmų ataskaitą įtraukti riekiamus atsakymus ir paaiškinimus, susijusius su iškeltais klausimais;

20. pažymi, jog 2018 m. Ombudsmenui nepavyko pasiekti pagrindinio veiklos rezultatų rodiklio, t. y. plataus užmojo tikslo užtikrinti, kad bendras reikalavimų laikymasis siektų 90 proc.; pažymi, kad šis rodiklis siekė 81 proc. (palyginti su 85 proc. 2017 m.), o reikalavimų laikymosi užtikrinimo rodiklis viešojo intereso labui atliekamų tyrimų srityje siekė 85 proc. (palyginti su 79 proc. 2017 m.); pripažįsta, kad pastarasis rodiklis svarus, nes tikėtina, jog teigiamą reikalavimų laikymosi užtikrinimo poveikį pajus didesnė visuomenės dalis;

21. pritaria Ombudsmeno ketinimui dar glaudžiau bendradarbiauti su Parlamentu ir užtikrinti, kad jis būtų informuojamas apie atvejus, kai reikalavimų nesilaikoma, ypač apie netinkamo administravimo atvejus, nustatytus tyrimuose, arba neigiamą institucijų reakciją į Ombudsmeno rekomendacijas; mano, kad tokia apibendrinta ir organizuota informacija būtų itin vertinga Parlamento Biudžeto kontrolės komitetui; tačiau atkreipia dėmesį į Ombudsmeno patikinimą, kad apskritai institucijos linkusios konstruktyviai bendrauti su Ombudsmenu;

22. pabrėžia tai, kad rezultatai, susiję su visomis trimis 7 pagrindinio veiklos rezultatų rodiklio (veiksmingumo, kuris yra sudėtinis skundų ir užklausų nagrinėjimo rodiklis) sudedamosiomis dalimis, atitinka arba viršija tikslą; pažymi, kad per šešis ir aštuoniolika mėnesių užbaigtų tyrimų dalis yra atitinkamai 57 proc. ir 88 proc. (kai tiksliniai rodikliai buvo atitinkamai 50 proc. ir 80 proc.), o trečiasis komponentas, t. y. per vieną mėnesį priimtų sprendimų dėl priimtinumo dalis, gerokai padidėjo – nuo 69 proc. 2016 m. iki 86 proc. 2017 m. ir 2018 m. pasiekė 90 proc. tikslą;

23. pažymi, kad vidutinis visų kategorijų skundų nagrinėjimo laikas 2018 m. pailgėjo iki 79 dienų (palyginti su 64 dienomis 2017 m.), o vidutinis tyrimo laikas 2018 m. sutrumpėjo iki 255 dienų (palyginti su 266 dienomis 2017 m. ir 369 dienomis 2013 m.); tačiau atkreipia dėmesį į tai, kad 53 proc. padidėjo baigtų tyrimų, kurie buvo pradėti skundo pagrindu, skaičius (tai paaiškina, kodėl pailgėjo vidutinis visų kategorijų skundų nagrinėjimo laikas);

24. pažymi, kad kadencijos laikotarpiu skundų skaičius, 2017 m. padidėjęs 5,5 proc., 2018 m. toliau smarkiai augo (jų skaičius siekė 880, palyginti su 751-u 2017 m., t. y. padidėjo 17 proc.); pažymi, kad skundų pagrindu pradėtų tyrimų skaičius siekė 482, palyginti su 433-imis 2017 m. (+ 11 proc.), o baigtų tyrimų, kurie buvo pradėti skundo pagrindu, skaičius siekė 534, palyginti su 348-iais 2017 m. (+ 53 proc.); pažymi, jog išaugęs pradėtų ir baigtų tyrimų skaičius iš dalies atskleidžia tai, kad, pergrupavus bylas, tam tikras skaičius bylų, kurios anksčiau būtų buvusios priskirtos neturinčioms pagrindo pradėti tyrimą, dabar baigiamos nagrinėti priskiriant jas tyrimams, kuriuos atlikus netinkamo administravimo atvejis nenustatomas;

25. atkreipia dėmesį į tyrimų, kuriuos Ombudsmenas baigė 2018 m., rezultatus: a) netinkamas administravimas nenustatytas 254-iais atvejais (46,6 proc.); b) atitinkama institucija problemą išsprendė, priėmė pasiūlymus ir rado sprendimus 221-u atveju (40,6 proc.); c) pagrindo tolesniam tyrimui nerasta 56-iais atvejais (10,3 proc.); d) netinkamas administravimas nustatytas 29-iais atvejais (5,3 proc.) ir e) kitiems atvejams priskirtinų bylų skaičius siekė (1,8 proc.); pripažįsta, jog pagrindinis Ombudsmeno tikslas yra užtikrinti, kad Sąjungos administracija tarnautų viešajam interesui, ir padėti visiems tiems, kurie susiduria su problemomis kreipdamiesi į Sąjungos institucijas;

26. pažymi, kad nuo 2013 m. Ombudsmeno interneto svetainėje skelbiama išsami informacija apie Ombudsmeno komandiruotes, įskaitant išlaidas, tikslą ir trukmę; pažymi, kad išlaidos komandiruotėms 2018 m. siekė 27 206,79 EUR (palyginti su 30 592 EUR 2017 m.); pakartoja, kad dėl priežasčių, susijusių su skaidrumu, į metinės veiklos ataskaitą turėtų būti įtrauktas atitinkamas metinės komandiruočių apžvalgos sąrašas;

27. puikiai vertina apdovanojimo už gerą administravimą iniciatyvą, kuri padeda oficialiai atkreipti dėmesį į gerą darbą, visoms institucijoms dalintis gera praktika ir įkvepia būsimiems projektams; teigiamai vertina bendradarbiavimą su Europos ombudsmenų tinklu, kitomis valstybių narių įstaigomis ir tarptautiniais tinklais bei organizacijomis, siekiant apibrėžti ir skatinti aukščiausius standartus;

28. palankiai vertina veiksmus, kurių ėmėsi Ombudsmenas, siekdamas pagerinti kibernetinį saugumą ir duomenų apsaugą, pvz., rengdamas informacinių ir ryšių technologijų saugumo mokymų sesijas, rengdamas duomenų saugumo pažeidimų nagrinėjimo procedūras, laiku konsultuodamasis su duomenų apsaugos pareigūnu ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu, kad projektuojant projektus būtų užtikrintas privatumas; prašo Ombudsmeno toliau teikti veiksmų punktų įgyvendinimo pažangos ataskaitas, be kita ko, dėl poveikio duomenų privatumui vertinimų šablono ir duomenų tvarkymo operacijų įrašų centrinio registro sukūrimo;

29. pripažįsta pridėtinę vertę, kurią laisvo naudojimo ir atvirojo kodo programinė įranga gali suteikti Ombudsmenui; ypač pabrėžia tokios įrangos vaidmenį didinant skaidrumą ir vengiant susaistymo su pardavėju poveikio; taip pat pripažįsta jos teikiamas galimybes gerinti saugumą, nes ją naudojant galima nustatyti ir pašalinti trūkumus; primygtinai rekomenduoja, kad bet kokia Ombudsmenui sukurta programinė įranga būtų viešai prieinama pagal laisvo naudojimo ir atvirojo kodo programinės įrangos licenciją;

30. pabrėžia, jog svarbu, kad Sąjungos piliečiai žinotų apie galimybę kreiptis į Ombudsmeną netinkamo administravimo atveju; atkreipia dėmesį į tai, kad Ombudsmeno tarnyba toliau stengiasi didinti savo matomumą tokiomis priemonėmis, kaip 2018 m. sukurta nauja interneto svetainė, kuri apima peržiūrėtą sąsają galimiems skundams ir nesudėtingą paieškos funkciją; pažymi, kad naujojoje vaizdo medžiagoje aptariamos tokios temos, kaip galimybė gauti informacijos, problemos dėl Sąjungos finansavimo ir skaidri lobistinė veikla; pažymi, kad Ombudsmeno paskyros sekėjų skaičius platformoje „Twitter“ išaugo 17 proc., „LinkedIn“ – 13 proc., o sekėjų skaičius platformoje „Instagram“ tapo net 61 proc. didesnis; be to, ragina naudotis laisvo naudojimo atvirojo kodo savarankiškai valdomomis socialinių tinklų platformomis, ypatingą dėmesį skiriant naudotojų duomenų apsaugai;

31. ragina Ombudsmeną daryti pažangą nuoseklios savo paslaugų skaitmeninimo politikos srityje;

32. teigiamai vertina socialinės žiniasklaidos gaires, parengtas bendradarbiaujant su kitomis Sąjungos institucijomis, ir geriausios praktikos mainus siekiant atremti iššūkius, su kuriais Sąjungos institucijos susiduria dėl vis didesnio naudojimosi socialine žiniasklaida ir joje sulaukiamo dėmesio;

33. ragina Ombudsmeno tarnybą toliau stengtis mažinti savo aplinkosauginį pėdsaką, pvz., skatinti skaitmeninimą siekiant sumažinti popieriaus naudojimą, riboti darbuotojų komandiruotes skatinant naudotis vaizdo konferencijų įranga ir skatinti naudotis kolektyviniu transportu; prašo 2019 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros metu pateikti daugiau informacijos apie tokios veiklos įgyvendinimą;

34. dar kartą primygtinai pakartoja Parlamento prašymą peržiūrėti Ombudsmeno statutą atsižvelgiant į naujas realijas ir iššūkius; pažymi, kad paskutinį kartą peržiūra atlikta 2008 m. ir kad 2019 m. vasario mėn. pagaliau balsuota už rezoliuciją dėl Europos Parlamento reglamento dėl Ombudsmeno pareigų atlikimą reglamentuojančių nuostatų ir bendrųjų sąlygų (Europos ombudsmeno statutas); pažymi, kad šio reglamento įgyvendinimo nuostatas turi priimti Ombudsmenas; prašo Ombudsmeno apie tai informuoti savo kitoje metinėje veiklos ataskaitoje;

35. teigiamai vertina tai, kad Ombudsmenas atliko tyrimą dėl veiksmų susidūrus su „sukamųjų durų“ reiškiniu ir patikrino, kaip 15 Sąjungos institucijų ir tarnybų (įskaitant Parlamentą, Tarybą ir Teismą) skelbia informaciją jų aukšto rango darbuotojams paprašius pritarti galimybei dirbti išorės darbą, įskaitant tai, kaip dažnai skelbiama ši informacija, bei informacijos apimtį ir turinį; pažymi, kad Ombudsmenas nustatė, jog puikiai suvokiama griežto šios srities taisyklių įgyvendinimo svarba, tačiau pateikė kai kurių pasiūlymų dėl patobulinimų; teigiamai vertina Ombudsmeno ketinimą atlikti tolesnį tyrimą 2020 m.;

36. puikiai vertina tai, kad Ombudsmenas pradėjo taikyti naują nagrinėjimo skubos tvarka vidaus procedūrą skundams dėl neužtikrinamos galimybės susipažinti su dokumentais nagrinėti; atkreipia dėmesį į tai, kad pagal naująją sistemą sprendimai dėl skundų priimami triskart greičiau nei pagal standartinę procedūrą; prašo Ombudsmeno pasidalyti su kitomis Sąjungos institucijomis ir įstaigomis savo atlikto šios naujos procedūros veiksmingumo vertinimo rezultatais;

37. teigiamai vertina tai, kad Ombudsmenas bendradarbiauja su Europos kovos su sukčiavimu tarnyba abiem organizacijoms teikiamų bylų klausimais; atkreipia dėmesį į tiesioginį bendravimo kanalą, kuriuo naudojamasi siekiant išvengti tyrimų dubliavimosi ir kurio pirmieji rezultatai gauti 2018 m.;

38. atkreipia dėmesį į visą pastaraisiais metais atliktą darbą tokiose srityse, kaip rezultatais grindžiamas biudžeto sudarymas, etikos sistema (taip pat visos su ja susijusios taisyklės bei procedūros), aktyvesnė komunikacijos veikla ir didėjantis skaidrumo gerinimo priemonių skaičius; palankiai vertina tai, kad sudaryta daug tarpinstitucinių susitarimų dėl paslaugų lygio ir tarpinstitucinių bendradarbiavimo susitarimų; pabrėžia, jog svarbu, kad Sąjungos institucijos ir įstaigos bendradarbiautų ir dalintųsi patirtimi; siūlo išnagrinėti įformintos tinklų kūrimo veiklos įvairiose srityse galimybę, siekiant dalytis geriausia patirtimi ir ieškoti bendrų sprendimų.